

SLOVENE

Cene inseratom:

Enostopna petina vrsta malih
oglasov po Din. 1.— in Din. 1.50,
veliki oglasi nad 45 mm vi-
šine po Din. 2.—, posilna itd.
po Din. 3.—.Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredno
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 3. uri zjutraj.

Poština plačana v gotovini.

Naročnina

za državo SHS:

a) po pošti mesečno Din 12
b) dostavljeno na dom
mesečno 10

za inozemstvo:

mesečno Din 20

Sobotna izdaja:

v Jugoslaviji Din 15
v inozemstvu 35

Mesečna priloga: Vesnik SHS

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglasne,
zagreb 39.011, sarajev 7583, praška in dunaj 24.797

Šolstvo na Holandskem.

40 letni šolski boj na Holandskem se je zaključil 1. 1920 z novim šolskim zakonom, ki je prinesel vsestranski toliko za-
zeleni mir. L. 1857., 1863. in 1878. so bili
izdani šolski zakoni, ki so vpeljali brez-
versko državno šolo. Katoličani so se po-
stavili takoj na lastne noge ter si z nepri-
merno požrtvovalnostjo ustanavljajo last-
ne verske šole, katere so morali plačevati
dolgo vrsto let iz lastnega žepa. — Kato-
ličanov je na Holandskem približno 2 in
pol milijona proti 4 in pol milijonom pro-
testantov. Socialno in politično so tako iz-
borne organizirani, da je javno priznано,
da je samo njihova strnjena falanga rešila
po svetovni vojni Holandijo boljševiške re-
volucije. Izmed 100 poslancev jih je 34 v
katoliškem klubu in z njimi tvorijo
krščanski protestantje (22 poslancev) kon-
servativno večino. Ta vlada, ki pod pre-
sedništvom Ruys de Beerenbrouck-a (kato-
ličan) vodi usodo Holandije od 1. 1918., je
ustvarila novi šolski zakon, ki odgovarja
na eni strani najmodernejšim zahtevam
časa, na drugi strani pa se opira na izra-
zito krščanska načela. Značilno je, da je
ustvaritelj tega šolskega zakona pro-
testant dr. Th. de Visser, ki je
minister za uk, umetnost in vedo v koali-
cijski krščanski vladi.

Podajmo nekaj glavnih potez novega
zakona:

V strokovnem oziru so ljudske šole
trojne: navadne (7 letni pouk), nadalje-
valne (2 letni nadaljni pouk) in razširje-
ne (3 letni pouk po 6 letnem navadnem).

Vse te šole so ali državne ali privat-
ne: prve upravlja in vodi država, druge
pa privatne korporacije. Novi šolski za-
kon je postavil v bistvu načelo, da so
državne in privatne šole enakopravne in
da uživajo v enaki meri podporo države,
oz. občine. Med enakopravnimi činitelji
naj se razvija svobodna tekma, ki bo ko-
ristila v največji meri napredku izobrazbe
in vede.

V državnih šolah velja načelo naj-
strožje verske nevtalnosti: na splošno
velj zakon, da se morajo tudi v teh šolah
otroci navajati h krščanskim in državljans-
kim čednostim, verouk pa mora poučevati
veroučitelj dotične konfesije in sicer
med šolskim časom ob urah, določenih v
sporazumu s cerkveno oblastjo.

Glede privatnih šol veljajo sledeče
določbe: Ako občinski odbor sprejme po-
mudbo kakega zavoda ali juristične ose-
be za ustanovitev privatne šole, plača ob-
čina stroške za stavbišče, za stavbo in
prvo opravo šolskega poslopja. Šolsko
vodstvo mora založiti občini kaviro v zne-
sku 15 % stroškov, svota, ki se šolskemu
vodstvu v obrokih vrača, ako šola uspeva.
V slučaju, da pade število šolskih otrok
za več let pod 25, zapade šolsko poslopje
občini.

Vzdrževanje privatnih šol gre na
stroške javnih fondov: in sicer polaga šol-
sko vodstvo vsakoletno račun, ki se tako-
le poravnava: Država plačuje vodstvo in uč-
iteljsko osebje, vse druge stroške (vzdrž-
evanje poslopja, kurivo i. t. d.) pa občina.

Za pripravo učiteljskega osebja na
privatnih šolah služijo privatne pripravni-
ce, ki lahko vsmerijo ves pouk v verski
tendenci. Država da vsakoletno odškodni-
no za stavbišče in poslopje, plača vodstvo
in učno osebje in prispeva s pavšalno
svoto k vzdrževanju privatnih pripravnic.

Glede učnega načrta na privatnih
šolah bodi omenjeno, da mora na splošno
soglašati z učnim načrtom državnih šol,
pa se sme z dovoljenjem šolskega nadzor-
nika (državnega) toliko spremeniti, da
lahko zadošča konfesionalnim potrebam
dotične šole.

Privatno versko šolstvo se na Ho-
landskem bujno razvilo in tekmuje po-
sebnost z državnim. — Ho-
landija, ena najbogatejših dežel sveta, ki
leži na križišču treh mogočnih narodov
Angležev, Francozov, Nemcev, je mnenja,
da obstoja prava demokracija ravno v za-
ščiti svobode za manjšine in se zaveda,
da se more pravi državni blagor le razviti,
ako je verska svoboda resnično zajamče-

na! — Državni šolski monopol, kakor ga
pa predvidevajo dosednji ljudskošolski
načrti naše vlade, zadavi naravnost ver-
sko svobodo in uniči prav nalašč vsako
svobodno tekmo od strani privatnega šol-
stva, da je lahko vsakokratna vlada tudi
gospodar nad ukom, znanostjo, vedo: to se
pravi, da se abecedarija, geografija, ma-

tematika i. t. d. podržavi, oz. postrankari!
Tak državni šolski nagobčnik je dober
za kake nomade, eskimos ali Indijane,
kjer ni privatne iniciative, ne pa za nas,
ki imamo tako vzorne privatne zavode po
vseh večjih mestih. Mi korakamo za za-
hodno kulturo, kjer velja parola: Svobod-
na šola brez državnega monopola.

Francosko-rusko prijateljstvo.

Pariz, 17. okt. (Izvirno.) Herriot se
vrača od svojega potovanja iz Rusije v
Francijo. Iz intervjuov, ki jih je dal do-
pisnikoma »Excelsior« in »Journal« v
Berlinu, se da posneti, da je lyonski žu-
pan zelo zadovoljen z rezultati svojega po-
tovanja in razgovori, ki jih je imel s sov-
jetskimi komisariji.

Po zatrdilih Herriota je razvoj, ki se
pripravlja v sredi boljševiškega režima,
tak da mora razpršiti predzasedke, ki jih
ima zapad napram Rusiji. Zdi se tudi, da
so Rusi, ki nikakor niso premagali svojega
nezaupanja do Nemčije, pripravljeni spo-
razumeti se s Francijo in pričakujejo, da
se poda v Moskvo komisija, sestavljena iz
industrijev, finančnikov in politikov.

Herriot izjavlja kot odločen pristaš
trgovinskega sporazuma z Rusijo sledeče:
»Rusi nikakor ne prezirajo dolgov, ki jih

je napravila v Franciji stara vlada, toda
brez vsakega dvoma je, da jih spričo se-
danjega gospodarskega stanja ne morejo
plačati. Oni so pripravljeni jih priznati
pod dvema pogojema: da se jim dovoli
večletni moratorij in večje posojilo.

Herriot, ki je bil na velesejmu v Niž-
njem Novogorodu sprejet ob zvokih marse-
ljeze, je povabil Čičerina, da se udeleži
velesejma v Lyonu spomladi 1923. leta.
Herriot je na povabilo Trockega prisostvo-
val tudi paradi rdeče armade, koje efek-
tivno stanje ceni on na 900.000 mož in ka-
tera je izvrstno uniformirana, oborožena
ter izvežbana.

Značilno je, kako Herriot konča svoje
poročilo:

»Večkrat smo videli mušike, kako so
iz hvalečnosti napravili znamenje sv. Kri-
ža, ko smo se jim predstavili kot Francozi.«

Seja narodne skupščine.

HAUSLERJEV GOVOR. — SPREMENBA ZAKONOV O SPLOŠNI UPRAVI.

Belgrad, 17. okt. (Izv.) Danes ob 11.
dopolodne je podpredsednik Vujičić
otvoril sejo narodne skupščine. Tajnik dr.
Janjić je prebral zapisnik zadnje seje,
ki je bil odobren.

Današnje seje se je udeležil tudi Ra-
dićev disident dr. Karlo Häusler, v
časnikiški loži pa tudi Radićev poslanec
Vinko Lovreković.

Zemljoradniški posl. Stajić je stavil
ustmeno vprašanje na podpredsednika,
zakaj je notranji minister prepovedal sho-
de v Dalmaciji. Podpredsednik Vujičić na
vprašanje ni odgovoril, marveč je poslance
napotil do notranjega ministra. Notranji
minister Timotijević je odgovoril,
da je shode prepovedal zato, ker so zem-
ljoradniški poslanci na shodih v Dalma-
ciji hujskali proti oblastem in psovali ma-
tere in očete današnjih predstavnikov vla-
de v Belgradu.

Nato je dobil besedo poslanec dr.
Karlo Häusler, ki je najprej pozdravil vse
tovariše poslance. Povdaril je, da je sre-
čen, da je tu. Zeli, da ga sodijo po delo-
vanju kot sodelavca v parlamentu. Svoj
prihod v Belgrad je motiviral s tem, ker
smatra, da mu izvolitev za poslance na-
laga, da nosi del odgovornosti v parlamen-
tarnem delu. Naglašal, da ga je minulo po-
trpljenje Radićeve abstinence. Opisuje zgo-
dovino svojega delovanja od dneva, ko je
bil izvoljen za poslance in pravi, da je bil
prepričan, da so vsi poslanci Radićeve

Izjava radićevca Lovrekovića.

Belgrad, 17. okt. (Izv.) V Belgradu se
nahajajo še nekateri Radićevi poslanci.
Poslanec Lovreković je med drugim izjavil,
da je smatral za potrebno, da se razgovar-
ja samo z republikanci, socialnimi demo-
krati in z g. Davidovićem. S sedanjim vlad-
om se ne more pogajati, ker ta noče uvideti,
da je hrvatski narod v pravici. Pred no-
vim volitvami sploh ni govora o sporazu-
mu. Končno je izjavil časnikarjem: Če bi
mi sedaj prišli v parlament, bi ne imeli od
tega koristi niti Srbi niti Hrvati. Mi bi s tem
skupno padli v še večji prepad.

Radikali zahtevajo trgovinsko ministrstvo.

Belgrad, 17. okt. (Izv.) Muslimanski
klub ima jutri sejo, na kateri bo minister
Omerović poročal o razgovoru z Nikolo Pa-
šićem o položaju in posebno o Pašićevi na-
meri, da se resort ministra za trgovino in
industrijo odvzame muslimanom in da ra-
dikalom ter na ta način reducira število
muslimanskih ministrov.

stranke na volivnih shodih govorili tako,
da se je videlo, da pojdejo vsi v Belgrad.
Nato je prebral izjavo, katero je podal ob
prilici svojega izstopa iz Radićeve stranke
ter je analiziral stavek za stavkom. Glede
Radića je izjavil, da je ta s hipotetično
močjo držal skupaj svoje poslaniške tova-
riše. Končno se je spominjal pokojnega
kralja Petra in ga imenoval heroja, ker je
dovršil veliko delo osvoboditve.

Po govoru dr. Häuslerja se je prešlo
na dnevni red: Zakon o spremembah v za-
konu o splošni upravi, s katerimi se člen
23 tega zakona spremeni in se glasi: Do
1. septembra (?) se mora izvršiti imeno-
vanje oblastnih velikih županov. Notranji
minister mora pripraviti vse, kar je po-
trebno za nameščenje in začetek poslova-
nja oblastnih uprav.

Spremenjen je tudi čl. 26, ki se glasi:
Veliki župani se delijo na tri razrede: 1.
razred z letno plačo 10.000 dinarjev, 2.
razred z letno plačo 9000 dinarjev, 3. raz-
red z letno plačo 8000 dinarjev.

Dalje je spremenjen drugi del člena
§ 3., ki se glasi: Prva tri leta se morejo
za oblastnega velikega župana imenovati
samo tisti višji uradniki in javni de-
lavci, ki imajo fakultetno izobrazbo in
10 let držav. službe ali javnega dela.

Po kratkem govoru notranjega mini-
stra Timotijevića in poročevalca, se je vr-
šilo poimensko glasovanje. Vse spremem-
be so bile sprejete.

NOVO ZASEDANJE SKUPŠČINE 20. OKT.

Belgrad, 17. okt. (Izv.) Včeraj je kralj
podpisal ukaz, s katerim se zaključuje se-
danje zasedanje narodne skupščine in ot-
varja novo zasedanje, ki se prične 20. okt.

Trgovinska češko-mažarska
pogajanja.

Bratislava, 17. okt. (Izv.) Danes so se
v Budimpešti pričela trgovinska pogajanja
med Češkoslovaško in Mažarsko. V svojih
pozdravnih govorih sta predsednik mažar-
ske komisije Wodianer in predsednik če-
škoslovaške komisije Dvořáček naglašala,
da so sedanja pogajanja le nadaljevanje že
lani započete akcije in sta izrazila upanje,
da bodo ta pogajanja mnogo pripomogla do
utrditve prijateljskih odnosov med obe-
ma državama.

Rusko-poljski odnošaji.

Moskva, 17. okt. (Izv.) Pooblaščen za-
stopnik sovjetske vlade v Varšavi, Obolen-
ski, je izjavil, da so se rusko-poljski odno-
šaji znatno zboljšali. Te dni pride v Moskvo

Občni zbor

»Županske zveze za Slovenijo«

bo v nedeljo, dne 22. oktobra 1922
v LJUBLJANI, v knjižnični dvorani Jugo-
slovanske tiskarne, III. nadstropje.

Pričetek točno ob pol 11. uri dopoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo tajništva.
3. Poročilo blagajnika.
4. Sprememba pravil.
5. Določitev članarine.
6. Županski tečaj in njihove prireditve
v naslednjem poslovnem letu.
7. Proračuni in davčna politika občin.
8. Novi davki in naše stališče.
9. Občinske tiskovine.
10. Slučajnosti.

Župane, svetovalce in občinske odbornike,
člane Županske Zveze, pozivamo, da se
občnega zbora v največjem številu udeležijo.
Občni zbor bo razpravljal o stvareh, ki so
za samoupravo občin največje važnosti.

Za odbor Županske Zveze za Slovenijo:
Ivan Stanovnik, t. č. predsednik.

poljska delegacija, da se pogaja s sovjetsko
vlado radi trgovinske pogodbe. Poljska se
udeležijo tudi razorožitvene konference se-
verovzhodnih evropskih držav.

Razorožitveni predlog Francije

Paris, 17. okt. (Izv.) Francoska vlada
je z ozirom na sklepe washingtonske raz-
orožitvene konference izjavila, da je pri-
pravljen razorožiti svoje pomorske sile na
polovico angleških pod pogojem, da se od-
pravijo vse velike ladje in da se določi to-
naža z največ 10.000 tonami ter da se od-
pravijo vsi podmorski čolni.

Konferenca ruskih učenjakov
v Pragi.

Praga, 17. okt. (Izv.) Na pravkar kon-
čanem kongresu ruskih učenjakov v Pragi
je bila soglasno sprejeta tudi resolucija,
ki ostro obsoja rop cerkvenih dragocenosti
od strani sovjetske vlade. Za predsednika
organizacije izseljenih ruskih učenjakov je
bil izvoljen profesor Lomšakov.

ORIJENTSKA KONFERENCA.

Paris, 16. oktobra. (Izv.) Orijska
konferenca se bo začela 6. novembra. Fran-
klin-Bouillon in Poincaré sta za to, da se
konferenca vrši v Smirni, ostali zavezniki
pa so mnenja, da bi bil prikladnejši kak
kraj v Italiji ali v Franciji.

EVAKUACIJA TRACIJE.

Carigrad, 17. okt. (Izv.) Zavezniške
čete sprejema prebivalstvo Trakije povsod
z navdušenjem. Izpraznitev od strani Gr-
kov se vrši mirno.

Paris, 17. oktobra. (Izv.) »Chicago
Tribune« javlja iz Aten, da je izjavil vrhov-
ni poveljnik grških čet v Trakiji, da dežele
ne more izprazniti v določenem roku zara-
di nedostatnega prevoznega materiala
francoskih železnic v Trakiji.

LLOYD GEORGE SE PRIPRAVLJA.

London, 17. oktobra. (Izv.) Lloyd Ge-
orge se je danes podal na deželo. Pred svo-
jim odhodom je imel važna posvetovanja s
Churchillom, Birkenheadom in s Cham-
berlainom. V soboto pa namerava imeti v
New-castlu svoj veliki politični govor.

DEMISIJA KRASSINA.

London, 17. oktobra. (Izv.) Iz Rige jav-
ljajo, da je ljudski komisar za zunanjo tr-
govino, Krassin, demisijoniral.

JAPONCI IZPRAZNUJEJO VLADIVO-
STOK.

Moskva, 17. okt. (Izv.) Japonci so pri-
čeli izpraznjevati Vladivostok. Evakuacija
bo končana do 25. oktobra.

REVOLUCIJA NA KITAJSKEM.

London, 17. oktobra. (Izv.) Reuter
javlja iz Pekinga, da je na Kitajskem iz-
bruhnilo revolucionarno gibanje v nekate-
rih provincih.

Važna objava hrvatskega bloka.

Na svoji seji dne 14. t. m. je sprejel hrvatski blok sledečo resolucijo:

Osrednji odbor hrvatskega bloka je razpravljal na svoji seji 14. oktobra t. l. tudi o belgrajskem kongresu demokratske stranke, ki je po tridnevem zborovanju (dne 10., 11. in 12. oktobra) ob nemem molku predsednika Davidovića in poslanca Angelića sprejel na znanje in odobril vso dosedanje Pašičevo in Pribevičevno nasilniško in centralistično politiko, ki znova enostavno prezira ustavno izraženo voljo hrvatskega naroda sploh, zahteve hrvaške republikanske poslanske večine pa še posebej. S to resolucijo je demokratska stranka torej pokazala, da v nji nima nihče poguma, javno priznati zločinov nasilnega belgrajskega centralističnega režima proti hrvaškemu narodu in da demokratska stranka kot celota še vedno računa s tem, da bo z dosedanjim nasiljem in brezzakonjem zlomila enodušni odpor hrvatskega naroda. Kot prvi znak, da se v tem ljuto vara, zaključuje osrednji odbor hrvatskega bloka, da se z nobenim zastopnikom demokratske stranke in z nobenim njenim odposlancem ne more več razgovarjati o iskrenem in pravičnem sporazumu med Hrvati in Srbi.

Hrvatski blok pa upa, da bo srbsko ljudstvo preko takih državnikov in politikov, ki v glavnem pravilno razumevajo potrebo poštenega sporazuma med Hrvati in Srbi, kmalu, zlasti pa pri bližnjih volitvah, za vedno onemogočilo današnje vladodržce, ki so glavna ovira temu, da med Hrvati in Srbi kot med dvema enakopravnima narodoma ne pride do poštenega razgovora, kamo li do iskrenega in pravičnega sporazuma.

Italijanska gospodarska pomoč Reki.

Tekom minulega meseca je posredovala v Rimu za najnujnejšo gospodarsko pomoč Reki deputacija reških industrijcev in trgovcev. Po daljših posvetovanjih je bil sklican ministrski svet, ki je dovolil Reki pomoč v treh točkah. Italija dovoli Reki 1. potrebna sredstva za popolno zamenjavo denarja, 2. posojilo reški Hranilnici (Cassa di Risparmio) za hipotekarne kreditne operacije in 3. znatne carinske olajšave v prometu z Italijo. Posojilo pod točko 2. ima kasneje služiti kot temelj za ustanovitev močnega italijanskega kreditnega zavoda na Reki.

Koroško ob obletnici plebiscita in Južna Tirolska.

Ironija usode je hotela, da so izvršili italijanski fašisti vpad v anektirane Juž. Tirole prav ob času, ko je Koroška slovesno praznovala svojo »zmago« ob drugi obletnici plebiscita. Tisti Italijani, ki so bili od koroško-avstrijskih Nemcev najbolj čaščeni pred dvema letoma in ki so stali v bojni opremi že pripravljeni ob črti Št. Vid—Trbiž za morebitno pomoč in oboroženo intervencijo v korist »ogroženih« Koroških, prav tisti Italijani so danes predmet največjega gnjeva od strani koroških Nemcev. Kako usoda maščuje vsako politično nepoštenost! Že lani so celovski listi odkrito priznali, kako so koroške Nemce Italijani le gospodarsko izkoriščali in jim izpred nosa po-

brali in pokupili vse, kolikor se je le dalo. Zabavljali so čez-nje in jih lubeznivo obkladalali s »Katzelmacherije«. Danes pa jih nazivlje »Kärntner Tagblatt« — roparje Južne Tirolske. Sicer se strinjamo popolnoma s tem naslovom, ker kaj drugega kot roparsko divjanje ti fašistovski nastopi pač niso. Ampak le konstatirati smo hoteli, da boli tudi koroškega Nemca, kadar je tepen. Zato se ne čudimo, da daje člankar v 231. številu »Kärntner Tagblatt« duška svoji bolečini, ko piše pod naslovom »Freudentag in Kärnten Trauertag in Tirol«, da je 10. oktober dan, ko je »roparski sosed na juhu« siloma potegnil nase biser Južne Tirolske, razbil enotnost dežele in uvedel nasilno gospostvo, ki zasluži v resnici naslov tiranstva. Posebno bolesten je torej dan 10. oktobra za deželo Andreja Hoferja; pretrgane so strune mirovne pogodbe, ki sta so hinavski bledele o pravicah in varstvu nacionalnih manjšin... itd. Potem napade člankar rimsko vladno in ji očita pošteno »porcijo hinavščine«. Naposled pa se potrkna na prsi, češ: hvala Bogu, da mi nismo tak, kajti tudi na Koroškem so drugoderoci — Slovenci, a niti ljubljanska »Hetzpresse« (1) ne poskuša primerjati usode koroških Slovencev z ono nemških Tirolcev. — Gotovo mora vsak kulturni človek, posebno pa še mi s stališča krščanskih načel ljubezni do bližnjega obsojati *divjaštvo* italijanskih fašistov, ki jih nič manj ne občutijo naši bratje in sestre v Primorju, kot Nemci v Tirolah. Toda koroški Nemci naj popred potrkajo na lastne grešne prsi in se spomnijo dejanskih krivic, ki jih je že storil njihov »Heimatdienste« nad ubogimi našimi rojaki na Koroškem, ki so ravno tako ljudje pred Bogom kot Nemci na Tirolskem.

Kaj čudno se spričo vsega tega čita v »Klagenfurter Zeitung« (št. 210, 10. okt. 1922) članek »Kärntens Freiheitskämpfe«, ki poroča o velikanski spominski prireditvi v glasbeni dvorani povodom obletnice plebiscita. — Ondi je govoril med drugimi tudi deželni glavarja namestnik Schumy in poudarjal, spominjajoč se prevrata: Plebiscitni sosed (t. j. Jugoslavija) je zri na del naše dežele. Sprva se je pogajal koroški narod, na to je prijel za orožje. *Spoznali smo, da se dajo velike, važne odločitve izvesti le s silo.* (Podčrtali mi.) In tudi za bodočnost naj velja, da niso vselej pogajanja pot k cilju...

Koliko nasprotno ideologije v izvajanjih člankarja v »Kt. Tagbl.« in govornika po »Klgf. Ztg.« A vzlic temu — kako sorodstvo idej obenem! F. K-n.

Politične novice.

Shod SLS v Preserjih se je vršil minulo nedeljo. Poročala sta poslanca Gostinčar in Stanovnik o političnem položaju ter o boju SLS za avtonomijo. Zborovalci so glasno pritrjevali izvajanju obeh govornikov ter izrekli zaupnico Jug. klubu.

Krivicu bi delal »Slov. Narodu«, kdor bi mu očital, da je dolgočasen. To pa res ni. Le berite njegove novice o občinskih volitvah, pa boste videli, kako dobro se boste počutili. »Narodove« volivne novice in Elsafluid vam prežene vsako putiko. Da naši bralci, ki niso tako srečni, da bi brali ta časnikarski Elsafluid iz Knafljeve ulice, naj se s to medicino seznanijo v ponatisu. »Narod« zdravi živce tako-le: »Snoči so imeli Gosarjevci in Peričevci odločilno posvetovanje glede skupnega nastopa. Kakor nam poročajo, se je med njimi dosegel popoln sporazum. Peričevi socialni demokratje in Gosarjevi katoliški komunisti nastopijo pod eno firmo, ki bo nosila ime: »Stranka delavcev«. V konservativnih kle-

rikalnih krogih se je pojavil velik odpor proti Gosarjevi struji, zlasti med obrtniki in duhovniki. Tudi ta struja namerava nastopiti samostojno, dasi so na delu uplivi, ki bi radi to preprečili... Po dosedanjih pripravah sodeč, bodo posegle v volivno borbo tele stranke in skupine: 1. Jugoslovanska zajednica; 2. Demokratska stranka; 3. »Stranka delavcev« (komunisti, Gosarjevi katoliški komunisti in Peričevi socialni demokratje); 4. Socialistična stranka Jugoslavije (Bernotovi socialni demokratje) in eventualno 5. SLS. Tako je dobri in stari »Narod« povedal vse tisto, kar članstvo revmatičnih pivskih omizij tako — rado sliši. Ampak vseeno se pozna notici, da g. Iv. Hribarja ni bilo v Ljubljani.

Vlada ne bo odstopila? 15. t. m. je imel ministrski svet sejo, na kateri je g. Pašič izjavil, da ne vidi nobenega vzroka za predajo ostavke. Tudi to se bo še-le videlo, če je treba vladu rekonstruirati. Ministrski svet je popolnoma soglašal z mnenjem Pašičevim, da »položaj vlade nije uzdrman.« Gospodje bodo torej vladali mirno in nemoteno še toliko časa, dokler se bo svetil na dnu državne blagajne še kakšen ameriški izposojeni dolar. Ko pa tega ne bo več, bo rekla vlada z ranjnim Freudenreichovim graničarjem: »Pijmo, pak idemo!«

Pašič contra Protić. Pašič namerava predložiti v radikalnem klubu resolucijo, s katero bi se klub izrekel proti vsaki reviziji ustave. To resolucijo bi morali seveda sprejeti tudi Protićevi pristaši ali pa izvajati posledice. Sprejem slične resolucije bi zahteval Pašič kasneje tudi od demokratov, kar bi prisililo demokratske levičarje, da opuste svoje namere.

Posvetovanje Pašičevo z Omerovićem in s Pueljem. »Pravda« javlja, da se je Pašič v nedeljo razgovarjal z Omerovićem o političnem položaju. »Pravda« pravi, da se je Omerović strinjal s Pašičem v toliko, da je zagreški kongres koalicijsko vladu oslabil. Pašič je sicer priznal, da so se demokratje izrekli za neko kompromisno resolucijo, av bistvu obsega sprejeti kompromis vendarle dva politična pravca, vsled česar vsak trenutek lahko pride do akutne krize v vladi. Zato se bo v najkrajšem času posvetoval z Davidovićem, da bo vedel natančno, pri čem je.

Zagreški kongresisti nameravajo, kakor javlja »Politika« začeti izdajati tudi v Belgradu svoj list in omejiti svoje nadalnje delovanje le na časopisno propagando.

Radić zopet nemiroljiv? V zadnjem »Slobodnem Domu« poroča Radić, kako se mu je godilo 8. t. m. v Podravini. Tu je imel ta dan s svojimi pristaši dogovorjene »prijateljske sestanke« v Drnju, Sigetu, Hlebinah in Novemgradu. Spremljala sta ga dr. Pernar in dalmatinski župnik Ciril Banić. Ko je oblast za te nameravane sestanke zaznala, je takoj odredila, da orožništvo sestanke razžene. In res so orožniki, razen v Drnju, povsodi vdrl v zasebne hiše in kljub vsem Radićevim ugovorom razgnali ljudi, poslušajoč se pri tem brez usmiljenja puškinih kopit in žilovk. V Novemgradu je silen dež prisilil orožnike in ljudi, da so ostali vendar pod streho. Tu so sedaj ljudje zborovali in govorili »neustrašeno in nemiroljivo.« Radić je svoj govor zaključil s temi-le besedami: »Sedaj vidite, kako prav sem imel, ko sem na prvi seji naše hrvaške republikanske poslaniške večine rekel, da je v Belgradu nasilna, nesposobna in čimdalje tembolj prezirana vlada nekoliko gospode, a v Zagrebu da je miroljubno, preizkušeno in neustrašeno zastopstvo enega celega naroda, ki je v svojem hrvaškem narodu z vsakim dnevom jačje, pa bo tudi v Evropi in ostalem svetu pola-

goma čimdalje bolj znano in ugledno. Proti past nasilnikov je gotova stvar, a naša popolna zmaga ni več daleč.« To vsi že davno vemo, da je sedanja vlada nasilna in nesposobna, pa tudi da se ji majejo tla, pa ne po zaslugi Radićeve abstinencijske politike. Drugi viri povedo, da se Radiću na njegovem potovanju ni godilo dobro samo od strani vladnih organov, ampak tudi od strani nekdanjih njegovih pristašev. Ti so slišali pre od Radića samo nepomirljive besede in se daj ga ne razumejo, ko se je izjavil za sporazum. Zdi se, da je Radić pod pritiskom razmer, ki jih je sam ustavil na Hrvatskem, sedaj zopet na umiku in da iz njegove obljube, da pojde na Kumanovo in v Prago ne bo nič.

Težavna razmejitev med Jugoslavijo in Romunijo. »Adeverule« javlja, da razmejitev med Jugoslavijo in Romunijo napreduje tako, kakor bi bilo želeži, ker se Jugoslavija brani izprazniti nekaj obmejnih občin. Zato sta se obe državi obrnili na francosko vladu s prošnjo, da imenuje kot razsodnika v spornih vprašanjih maršala d'Esperay-a.

Facta proti demisiji. Italijanski fašisti skušajo povzročiti vladno krizo pred sestankom parlamenta in spraviti na vladu Giolittija, ki naj bi vodil nove volitve. Facta se pa brani in pravi, da vlada ne bo odstopila prej, dokler ji parlament ne izreče nezaupanja. Gonja proti Facti nadaljuje.

Fašistovska akcija na Madžarskem. Svojo posebno »akcijo« pripravljajo tudi madžarski fašisti. Njihovo število znaša 12.000 in razpolagajo baje tudi s topovi. Trdijo, da hočejo vreči sedanjo vladu in v oblast prevzeti sami. Kot prvo pomoč so dobili iz Italije 1 milijon lir. — Kakor izgleda, stoji fašistovsko gibanje v Italiji in na Madžarskem v ozki zvezi.

Dnevne novice.

Državni svet, kakor smo poročali, se je konstituiral v 6 sekcij. Prvega odseka, čegar naloga je proučevati in izdajati odločbe finančne narave, predseduje Mil. Marković. Člani so: Al. Stanišić, Mim. Karić, dr. Stefan Sagadin, Ivan Škarija. — Drugemu odseku načeljuje dr. Tugomir Alaupović, člani pa so: Dim. Popović, dr. M. Djurdjević, dr. Fran. Potoknjak, dr. Makso Rošić. Ta odsek se bo bavil z zadevami iz področja upravnega sodišča v Sarajevu ter s predlogi in rešitvami in pritožbami iz področja sledečih ministrstev: javna dela, železnica, narodno zdravje in kmetijstvo. — Tretji odsek živ. Živanović, nač. člani: dr. Poličević, Il. Djukanović, živ. Arandjelović. Delokrog: upravno sodišče v Belgradu in Skoplju ter zadeve sledečih ministrstev: mis. predsedstvo, notranje, šume in rude, pošta. — Četrti: Jer. Stanković, načelnik; člani: Pet. Petrović, Vel. Vulović, dr. Dom. Mazzi, M. Mušicki. Delokrog: upr. sodišče v Dubrovniku ter ministrstva: pravda, pre. sveta, finance. — Peti: Rad. Filipović, načelnik, člani: Mih. Radićević, Ibrahim beg Deftedarević, dr. Radoje Jovanović, Lazar Jankulović. Delokrog: upravno sodišče v Celju (tedaj slovenske zadeve) ter ministrstva: vojno, trgovinsko, agr. reforma, vere, soc. politika, izenačenje zakonov. — Šesti odsek: Preds.: Miloš P. unović, člani: M. Rajčević, M. Cerović, J. van Bogdanov, dr. Sava Vukanović. Delokrog: upr. sodišče v Zagrebu ter posebne sledeče zadeve: ureditev okoližij okrajev, o okrožnih, okrajnih in občinskih proračunih, zakonu o občinah in monopoli. Nadzira obč. samouprave, rešuje sporre o pristojnosti itd.

Packa.

24

Francoski napisal René Bazin — Poslovenil A. B.

(Dalje.)

Ko pridem do sape, mi pravim:

— Po vašem pismu sem sklepal, stric, da boste prej tukaj.

— In dobro si sklepal. Dva dni sem že v Parizu, v Grand-Hôtelu. Nastanil sem se tam radi izborne kuhinje, o kateri mi je prijatelj Hublette, saj ga poznaš iz Bourgesa — rekel: »Mouillard, predno izročite svojo pisarno v druge roke, si morate to ogledati.«

— Da sem za to vedel, bi vas bil poiskal, stric.

— Saj bi me ne našel. Več, najprej opravi, potem ostalo, Fabien. Obiskati mi je bilo pet advokatov in tri notarje. Saj veš, da take stvari ne počakajo. Obiskal sem jih, po opravih pride na vrsto ono, kar me vleče. Evo me tu. Ali ti je prav pri Foyotu?

— Seveda, stric.

— Naprej torej, stričnik! Pariz stori človeka vselega.

Stričev obraz kaže vso veselost, pa ne samo veselost, ampak tudi podeželsko nerodnost. Tisti, ki naju srečavajo, se ustavljajo in spotikajo ob njegovi postavi in razmerju taiste do površnika.

S palico pritrkava po lesenem tlaku, občuduje Wallace-ovo filantropijo, ustavlja

se pri emaliranih načrtih ulic in se glasno čudi nad živahnostjo Vaugirardove ulice.

Večerja je izborna, tako more pripraviti le dober striček pridnemu nečaku. Gospod Mouillard že od nekdaj ljubi šamberinca, zato naroči dvojce steklenic. Popije prvo celo in druge polovico, pri tem se ravnotako pridno zalaga z jedačo, ne da bi nehal le za trenutek govoriti. Njegova navada je, da govori prav glasno. Pripravljen je o dveh najlepših procesih preteklega leta: prvi neka razporka, drugi beg mladoljetne deklice z ljubčkom. Mislil sem, da hoče stric pri tem na kaj namigavati, toda zmotil sem se. Vso zadevo opisuje kot diletant, ne da bi pozabil opisati dogodke pred tem in pri glavni razpravi. Mislim, da bi ravnotako ravnodušno pripovedoval o slučaju, ko je Paris ugrabil Heleno, če bi bil imel pri tem opraviti. Niti ena besedica ne leti name.

Čakam, čakam, pa o drugem ni govora kot o nadaljnem razvoju procesa.

Po večerji zahteva gospod Mouillard cigaro.

»Kakšne cigare imate, natakari?«

»Londres, conchas, regalias, cazadores, partagas, exceptionales. Želite?«

»Na imenu mi ni ležeče: debelo, dolgo, da bom imel kaj kaditi.«

Emil najde na dnu škaflice nekaj trsu podobnega s slamico v sredi, brez dvoma cigara z zadnje mednarodne razstave, ki je radi njene velikosti nihče ne mara.

Stric jo vzame, stlači v zeleni dutnik, ki ga že od nekdaj poznam, prižge in vstane. Pravi, da je treba dim enakomerno razdeliti. Odideva, za njim cela proga dima kakor za parnikom.

Zavijeva proti Odeonskim galerijam. Tu se hoče stric ovekoveti z listanjem knjig. Eno za drugo jemlje v roke, začne pri dekadenci pa notri do »Konjske hišene«. Najprej pogleda ime, potem skomizgne z rameni, na koncu pa se vedno obrne k meni.

»Ali ti je tole znano?«

»Seveda, stric.«

»To je na vsak način prav mlad avtor: tega imena se ne spominjam.«

Gospod Mouillard je čisto pozabil, da je od njegovega poslednjega obiska v Odeonu preteklo že 45 let.

Zopet je študent, ki po večerji pohajkuje po Odeonu in se ne briga, kakšna sapa piha. Pomalem se izgubi v sanjarjenju. Cigara mu je prilepljena na ustnicah. Pepel se nabira v podobi stolpčica, lep bel pepel, na konci nekoliko nabrekli, posejan s črnimi pičicami. Zdaj pa zdaj se prikaže rdeča zarja, nato zopet temina, kakor pač stric diha.

Gospod Mouillard je tako nepremičen in pepel tako dolg, da zmoti skušnjava mladega gimnazijca — mladost ne pozna usmiljenja. S komolcem dregne tovariša, zvije urno cigareto, potegne čepico z glave in se približa stricu.

»Prosim bodite tako dobri, dajte malo ognja, gospod!«

Gospod Mouillard vzdihne, se počasi obrne, pogleda grozeče nadležneža in jeno otrese pepel.

»Prosim gospodič.«

Nato položi na svoje mesto poslednjo knjigo — Musseta — in me pokliče.

»Pojdi, Fabien.«

Prime me pod pazduho in počasi stopava po Medičeski ulici ob ograji Luksemburga.

Čutim, da je sedaj prišel čas. Stric ima načelo, ki se ga zvesto drži: »Kada mi stvar ni prav jasna, kopljem in vrtam kot tapir.«

Tapir začne svoje delo.

»In kaj je s tvojo vezjo, Fabien? Ali sem ugenil?«

»Ste, stric, imel sem res eno.«

»Lepo je, dečko, da vse priznaš, toda treba jo je tudi prerezati.«

»Je že.«

»Od kdaj.«

»Par dni sem.«

»Tvoja častna beseda?«

»Da.«

»Tako je prav, stričnik. Bolje bi seveda bilo, da se sploh nisi dal zvezati. Končno pa, če poslušas stričev nasvet, če vidiš brezdno in se zgrozíš, tudi prav.«

»Stric, nočem vam prikrivati resnice. Vaše pismo je prišlo šele potem. Vzrok je vse drugje.«

— **Semič.** Dne 16. t. m. je izdihnil svojo blago dušo g. Matko Bartel, šolski ravnatelj v poklju. Vsa obširna semiška župnija žaluje za njim kakor za očetom. Nad 35 let je bival med nami ter neprestano z vzgledno požrtvovalnostjo deloval za občni blagor. Dosegel je častljivo starost 73 let. Par ur pred smrtjo je še delal v pisarni tukajšnje hranilnice, kateri je bil ustanovitelj in glavna opora. Ustanovil je tudi požarno brambo v Semiču. Svoj čas se je veliko in uspešno prizadeval, da je Semič dobil tako potrebni vodovod. L. 1911 je bil v priznanje za svoje zasluge soglasno izvoljen častnim občanom semiške občine. Pred vsem pa je bil vzgleden učitelj, ki si je znal ljubezen in zaupanje svojih učencev pridobiti v taki meri, da so se tudi še v poznejših letih v vseh zadevah od njega obračali za svet. Njegovo dobro srce in njegov plemeniti značaj sta mu pridobila vsa srca. Zelo vestno je tudi izpolnjeval svoje krščanske dolžnosti. Njegova nenadna smrt je globoko potrla ne samo nas Semičane, ampak tudi vse njegove številne prijatelje. Nepozaben ostane med nami njegov spomin. Naj mu bo Bog za vse dobrote plačnik.

— **O pok. kanoniku dr. Jos. Grudnu** je priobčil v kulturni kroniki »Prager Presse« znan publicist Herman Wendel kratak, a zelo toplo in simpatično pisan nekrolog. V kratkih besedah oriše njegovo življenje, omenja Alojzijeve, »internat klerikov v Ljubljani, skozi katerega je šlo toliko znamenitih Slovencev,« ter se nato peča z Grudnovim »Zgodovino slovenskega naroda.« Temeljni ton dela je ljubezen do lastnega naroda in težnja po nepristranosti; kajti Grudnovi katoliško naziranje, ki ga (v delu) ni zatajil, nikjer ne moti in se ne sili v ospredje. Knjiga, ki ji še ni enakovredne, je pisana poljudno v dobrem smislu ter je tudi postala poljudna.

— **Poglavje o dijaških podporah.** »Slov. Narod« se je prav surovo obregnil ob akcijo za zbiranje podpor za katoliško dijaštvo, češ, da je tudi katoliško dijaštvo istaklo deležno državnih podpor kakor vsak drugi dijak. Tako bi seveda moralo biti, če bi vladala pravica na svetu in pri podeljevanju dijaških podpor bi imela biti odločilna le dva faktorja: potreba in pa talent. Ker pa se je pri nas udomačila navada, da se tudi že pri dobrodelnih činih ozira ne le na potrebo in sposobnost, ampak tudi na politično pripadnost, ki igra tu in tam celo odločilno vlogo, si moramo pač pomagati, kakor si vemo in znamo. Nekaj »paradnih« neličjalnih podpirancev nikakor ne more utajiti dejstva, da se državne podpore ne daje tako, kakor to zahteva stroga vestnost, in zato smo in bomo še izvajali za nas potrebne posledice in za svoje ljudi zbirali in nabirali, kjer bomo hoteli in kadar bomo hoteli, brez višjega dovoljenja »Slov. Naroda.«

— **Pokraj. namestnik Ivan Hribar** v Pragi. Kakor poročajo češki listi, se je 13. t. m. in nadalje mudil v Pragi g. Ivan Hribar. V Ljubljani o tem nismo nič opazili.

— **Izjava knjigarnarjev Slovenije.** — Prejeli smo sledečo izjavo: V zadnjem času so se v nekem listu večkrat pojavile novice, ki očitajo tukajšnji »Jugoslovanski knjigarnik« nesolidno in nerealno trgovsko postopanje in jo dolže navijanja cen. Knjigarnarji Slovenije so zato zadevo preiskovali, da se prepričajo, v koliko bi zadela krivda navedeno knjigarno. Občinstvu javljamo, da smo spoznali, da navedeni očitki niso upravičeni. Pri tem mislimo zlasti na »Jutrove« očitek, da je knjigarna prodala Janežev slovar za 93 Din. Cena, ki jo zahteva knjigarna, namreč 132 Din 60 p, je edino dopustna in veljavna, in tudi vse druge slovenske knjigarne prodajajo ta slovar za to ceno. Če se je kje našla knjigarna, ki je prodala slovar za 93 Din, je to storila pomotoma in globoko pod lastno ceno ter je le sebi škodovala. S tem je očitek dovolj pojasnjen. Tudi očitek, da »Jugoslovanska knjigarna« navija cene šolskim knjigam, ni upravičen. Cene so določene od pokrajinske uprave in pod tem pogojem aprobirane, vlada se je torej sama prepričala, da so cene primerne. Tudi tozadevni očitki so torej neutemeljeni. V splošnem pa opozarjamo na splošno podraženje knjig zaradi bistvenega podraženja izdelovalnih stroškov in materialnih. Radi tega podraženja so se morale podražiti tudi cene lani tiskanim knjigam. Prodaja Finžgarjeve knjige »Pod svobodnim solncem« pa se vrši po posebnem sporazumu z avtorjem, zadeva je torej zgolj interna in se tiče samo obeh kontrahentov. Toliko o naših domačih knjigah. Cene knjig in tiskovin iz inozemstva pa so itak v vseh knjigarnah približno enake, ker imajo vsi zanje veljavne in obvezne predpise, kjer pa obstoji še kakšna diferena, se da razlagati le tako, da rastejo cene knjigam v Nemčiji odkoder jih po veliki večini dobivamo, dnevno, kar povzroča tudi pri nas, da se včasih pojavi kakšna razlika v ceni. Upamo, da smo s tem pojasnili občinstvu pravo stanje na knjižnem trgu in da se zato slične pritožbe v javnosti ne bodo več slišale.

— **Obratno ravnateljstvo južne železnice** ugotavlja, da nastajajo pri potniškem vlaku št. 42, kateri odhaja iz Ljubljane gl. kol. voznoredno ob 5.40 proti Mariboru,

vočje zamude, katerih posledica je, da potniki izgubijo zvezo v Celju in Pragerskem in da prihajajo šoloobvezni otroci prepozno v šolo, ter na ta način trpijo na vzgoji vsled prepoznega prihajanja potnikov k potniškim blaginjam in opozarja se potujoče občinstvo, da je južna železnica uvedla predprodajo vozniških kart za vse relacije, dan pred potovanjem in s tem omogočila, da si vsak potnik pravočasno nabavi vozno karto in je na ta način obvarovan vseh neprilic pred potniškimi blaginjami neposredno pred odhodom vlakov. Dalje se ugotavlja, da nima potnik po določilih § 14, točka 2 saobračajne uredbe pravice, zahtevati vozne karte 5 minut pred voznorednim odhodom vlaka. V bodočnosti bo brez ozira na to ali so potniki pri potniških blaginjah odpravljeni ali ne, vlak odhajal voznoredno iz Ljubljane. Ker je v interesu občinstva in pa tudi železniške uprave, da se vrši promet voznoredno, apeliramo na uvidevnost občinstva in svetujemo, da se poslužuje predprodaje vozniških kart ali na glavnem kolodvoru ali pa pri tržki Zidar na Dunajski cesti tekom dnevnih ur, ter da prihaja k potniškim blaginjam tako pravočasno, da vlak zaradi odprave potnikov ne bo trpel zamude.

— **Zadnji čas.** Belgrajski listi javljajo, da tajnikov za državni svet še ne bodo imenovali, ker na Hrvatskem in v Sloveniji niso bila dotična mesta pravočasno razpisana. Imenovanja se bodo izvršila kasneje, da bodo mogli biti imenovani tudi Hrvati in Slovenci. — Doslej takih tenkočutnih obzirov do Hrvatov in Slovencev pri oddaji važnih državnih služb nismo bili vajeni, zato nas navdaja prvi začetek nove prakse z zadovoljstvom.

— **Akeija »orjunašev.«** Kakor smo večeraj javili, je odredil osrednji odbor »orjunašev« mobilizacijo vseh svojih članov in jim dal na znanje, da je njihova zastava črna z mrtvaško glavo na sredini. Danes pa poročajo iz Belgrada, da je minister notranjih zadev zastopnikom »orjunašev« izjavil, da ne dovoljuje nikake četniške akcije, ker je državna oblast dovolj močna, da varuje svoje interese na znotraj in na zunaj. Orjunaši so hoteli pač malo flanca.

— **Razsvetljava v vagonih.** Zagrebški železniški direkciji je došlo z Dunaja več materiala za inštalacijo strojev, ki bodo proizvajali plin za razsvetljevanje vagonov. Stroji bodo takoj montirani, in v teku 1 meseca bodo vsi osebni vagoni razsvetljeni s svetlim plinom.

— **Gasilsko orodje — prosto carine.** »Narodne Novine« prinašajo ministrsko odredbo, po kateri se gasilska društva oproščajo plačevanja carine in ostalih taks na vse one predmete, ki se uvažajo izključno le v gasilske namene.

— **Nov slovenski list.** Radičev »Slob. Dom« javlja, da ne bo več objavljaj slovenskih člankov, ker začne kmalu izhajati posebno republikansko glasilo. Če bo!

— **40.000 kron mesečne plače** bo prejimal bivši socialnodemokratski minister in sedanjí vodja osrednjega zavoda za delavsko zavarovanje in centralne bolniške blaginje v Zagrebu g. Bukšeg.

— **V znamenju milosti.** V soboto zvečer je bil povabljen minister Sv. Pribečević na dvor, kjer je ostal od 9. do 12. ure zvečer.

— **Male demonstracije v Zagrebu.** V soboto zvečer so demonstrirali pristaši hrvatskega bloka in radičevci proti prepovedi zborovanja. Policija je demonstrante z lahkoto razgnala.

— **8000 jaje za torte** so porabili Wranglovci na veleposestvu Donji Miholjac v nekaj mesecih. Imenovano veleposestvo je sekvestrirano in stoji pod upravo nekega wranglovskega generala, ki prireja tam velike gostije svojim prijateljem na čast in veselje.

— **Dunajsko pismo.** Na Dunaju so napočili čudni časi. Do zadnjih dni se je na Dunaju s tujo valuto poceni kupovalo pa tudi živelo. Danes vsega tega ni več. Tuji beže trumoma z Dunaja, toli živahno mesto je od dne do dne bolj prazno in mrtvo. To se najbolj opazuje v dunajskih hotelih in boljših restavracijah. V hotelih, v katerih je bilo do zadnjega kora vse zasedeno, dobiš danes sob, kolikor ti drago. Velike restavracije, v katerih se je govorilo v vseh jezikih, ali najmanj v nemškem, so danes prazne. Celo rotovška klet, svetovno znana po svoji izborni vinski kapljici in dobri postrežbi, je danes mrtva kakor katakombi, zakaj bogatih tujcev ni več, domačini pa nimajo denarja za vino, brez katerega se navsezadnje tudi živi.

— **Italijanski komunisti** se vojaško organizirajo. Pred kratkim so fašisti objavili svoj vojaški reglement. Takoj nato so objavili tudi komunisti svojega in napovedali fašistom svojo vojaško protiofenzivo. Drugač jim pač ne preostaja.

— **Krvav spopad** med nemškimi nacionalisti in komunisti se je izvršil v soboto v Berlinu. Ranjenih je nad 50 oseb, 2 sta ubita.

— **Nastih cigan.** V Bevkah so se pozno ponoči vračali fantje iz hiše Matije Smuka, kjer so ličkali koruzo. Naenkrat se jim pridružil cigana Al. Brajdič in Al. Seničar in pričneta brez poviča pretepavati Cirila Vcharja. Ko so hoteli drugi fantje

braniiti je Brajdič sunil pos. sina Jak. Kržmanca z nožem med pleča in ga smrtno nevarno poškodoval. Nato sta cigana zbežala.

— **Obratni urad Ljubljana** drž. kol. nas obvešča, da bo dne 18. okt. t. l. ob 16. uri na drž. kolodvoru na dražbi prodano približno pol vagona pokvarjenega ječmena. 4417

— **Zaradi lakote** se je zastrupil v Belovaru g. Stevo Mileusič. Da je bil državni uradnik, ni treba povdarjati.

— **Poljska tatvina.** Nevarno poljsko tatlico je izsledilo štepanjsko orožništvo v osebi Jožefe Jelen, ki se je drznila kraški celo na njivi, ki jo imajo v najemu orožniki. Pokradla jim je za 150 kilogramov krompirja. Tu pa jo je skupila. V vlažni zemlji so se poznali sledovi stopinj, ki so vodili do njene hiše. Odslej so skrbno pazili nanjo in res so jo te dni zasačili, ravno ko je rezala zeljate glave na njivi posestnika Crnela. Veliko škodo je naredila tudi drugim posestnikom.

— **Naraščanje zločinov** v Italiji. 16. t. m. se je sošel v Rimu vrhovni magistratni svet. Navzoč je bil tudi pravosodni minister Alessio, ki je v svojem govoru opozoril na silno naraščanje zločinov v Italiji. V ubojstvu zavzema Italija sploh prvo mesto med vsemi državami na svetu. Generalni prokuratorji poročajo soglasno, da se je delo porotnih sodišč nasproti predvojni dobi podneslo. V kratkem času od 15. avgusta do 20. septembra t. l. torej v 37 dneh se je zgodilo v Italiji 360 zločinov — ubojev, težkih telesnih poškodb, požigov in podobno, tedaj 10 zločinov na dan, v čemer niso vštete tatvine in drugo. Najhujše je, je rekel minister, da ostane od 305 krivcev 100 neznanih.

— **Preveliko veselje.** Ruski begunec Ivanov v Belgradu je dobil po dolgih letih iz Rusije pismo od svoje rodbine. To ga je tako razveselilo, da je od radosti spil 2 litra konjaka, vsled česar je v nekaj urah umrl.

Primorske novice.

— **Nadaljne zasedbe fašistov.** 15. t. m. so fašisti zasedli občinski urad v Rudi in prisilili župana in občinski svet, da sta odstopila. Oblast je takoj imenovala izrednega komisarja za vodstvo poslov. — V Piranu so fašisti zasedli plinaro in elektrarno, last nemške družbe Augusta in prisilili nemškega ravnatelja, da je odstopoval. Fašisti zahtevajo nacionalizacijo obeh podjetij.

— **Nove prometne zveze** tržaškega Lloydja. Tržaški Lloyd je uvedel dve novi mesečni vožnji; in to grško vzhodno črto: Trst, Reka, Ancona, Bari, Pirej, Smirna, Carigrad, Batum in tesalsko črto: Trst, Reka, Ancona, Bari, Canea, Solun, Carigrad, Novorosijsk.

— **Boj med Nemei in Italijani** za Škocijansko jame. Nemški »Alpenverein« si je znal dozdaj ohraniti upravo Škocijanske jame proti vsem prizadevanjem italijanskega »Julijskega planinskega društva«. Le-to se je sedaj obrnilo na javnost s pozivom, naj noben Italijan ne prestopi Škocijanske jame, dokler bo uprava v nemških rokah.

štalerske novice.

— **š Protestiramo.** Komaj si pričinja ob državni meji ljudstvo oddihavati, ker se bo v kratkem znebilo wranglovskih — ne straž ampak strahot, že dobimo tudi pritožbe radi sestavljanja novih straž. Med slednje so se lahko oglasili tudi jugoslovanski člani dosedanje »pogranične trupe«. In tako izveemo, da je nastalo n. pr. pri Sv. Jurju na Pesnici ob severni meji med ljudstvom skrajno razburjenje, ko je izvedelo, da je tamkajšnji fin. kontrolni pridelen tudi nek mohamedan Maksimović, ki je bil baš tamkaj skoro celo leto krajni komandant Wranglovcev ter je kot tak počenjal napram ljudstvu nečuvna zverništva, radi katerih je pred 2 meseci bil vendarle drugam premeščen. »Ubijem te« je bila njegova najmilejša grožnja. »Ja sam tvoj Bog« je kričal nad našim človekom. Da to surovino in analfabeta fin. oblast zopet sprejme pa ga pošlje baš v njegov prejšnji »delokrog«, kjer je ljudstvu prizadel toliko gorja ter povzročil toliko nezadovoljstva, je nerazumljivo. Svarimo torej oblast pred to prakso ter odločno in imenu ljudstva zoper njo protestiramo!

— **Plače trgovskih nastavljenecov** ugotovljene. Na obnem zboru trgovskega gremija v Mariboru, ki se je vršil dne 14. t. m. v Gambrovini dvorani v Mariboru, so bile ugotovljene mesečne plače trgovskih uslužbencev in sicer za eno do 4 službenih let po 2400—4000 K, za 5—8 služb. let po 4500 do 6000 K, za 9—12 služb. let po 6500 do 7500 K, za oženjene pa 20 odstotkov več. Sluge in služkinje dobivajo pod 18 leti 400 do 600 K, več ko 18 letni pa 1000—1600 K. Vsaka službena pogodba se ima napraviti pismeno in je eno leto veljavna. Uslužbenci naj se plačujejo ne le po njihovi kvalifikaciji, temveč tudi po njihovih službenih letih. Najbolj kvalificirani naj dobivajo razven navadne plače še posebne nagrade. Delodajalec ima plačevati davek kakor tudi bolniško blaginjo za svoje uslužbence. Vse to je bilo na zboru sprejeto en bloc. — Član deviznega odbora pri Narodni banki v Ljubljani, finančni svetnik g. dr. Rant, ki se je udeležil tega zbora, je povzročil s svojim izvaajanjem o naši pasivni trgovski bilanci v zaščito domače industrije kakor tudi o zabranjenju uvoza oziroma izvoza

gotovih predmetov splošno zanimanje mnogobrojnega občinstva. Dr. Rant, ki je pri tem zboru zastopal pomočnika g. Plavšiča, je rekel, da je situacija zelo neugodna, da se bliža kriza in da moramo gledati, da najdemo izhod iz te fatalne situacije. Prva stvar je, da se dinar dvigne. Ta se bo pa dvignil, ako se v inozemstvu omeji cirkulacija našega denarja, kar se bo zgodilo, ako se uvoz zmanjša ali sploh prepreče, ter če se dovoli le za one predmete, ki so za tukajšnjo industrijo potrebni, tako da se na ta način industrija zaščiti. To je tudi program g. Plavšiča, ki se bo potrudil, da se bo dinar primerno dvignil, in potem tudi skrbel, da se dinar ne bo več dvigal, pa tudi da padal ne bo — na kar se bo sklopila v mali antanti denarna unija. — Če to ne uspe — je rekel — bomo čez pol leta na tistem stališču kakor je Nemška Avstrija. G. Rant je žel vsesplošno odobravanje.

— **š Iz socialističnega — nemškonacionalni župan.** Rogaški veletrgovec in kapitalist Josef Berliž, ki je bil ob zadnjih občinskih volitvah izvoljen za župana kot kandidat socialnodemokratske stranke, je sedaj vstopil v novoosnovano nemško politično društvo in bil izvoljen tudi v odbor. Tako je dobila naša Štajerska po zaslugi socialnih demokratov prvega nemškonacionalnega župana.

— **š Vodstvo policijskega komisariata v Mariboru** je po odhodu g. nadsvetnika Korševana prevzel komisar g. Petkovšek.

Gospodarstvo.

— **g Hrvatska banka v Krškem.** Nedavno se je osnovala v Virovitici takozvana »Ratarska banka«. Ta je sedaj otvorila svojo agencijo v Krškem. Pečala se bo v glavnem s kupčijo z živinsko krmo. Kot člani so vpisani v trgovski register gg.: dr. Janez Dimnik, odvetnik v Krškem, Janez Simončič ter Anton Mihalj. Agencijo vodi Josip Vampovac.

— **g Nemški Krupp v Rusiji.** Meseca marca, kakor so listi poročali, je sklenil zastopnik Kruppove firme s sovjetsko vlado dogovor, glasom katerega se je Kruppova tovarna zavezala dobavljati za Rusijo kmetijske stroje. Medtem pa je zabela nemška marka silno padati, vsled česar Kruppova firma ni več mogla prevzeti tolikih investicij. Sovjetska vlada je pa vztrajala na pogodbi, zato je pretila tožba. Sedaj je došlo do poravnave, ki jo je s Kruppom sklenil sovjetski zastopnik Stomovnikov v Berlinu. Rusija je umaknila tožbo. Krupp pa se zaveže, da bo započel z dobavo naročenih strojev, kakor hitro mu bo to mogoče.

— **g Koliko stane škatljica žveplenk na Dunaju.** Škatljica žveplenk stane na Dunaju n. a. K 300.

— **g Svoboden uvoz mesa v Rusijo.** Ruski komisariat za zunanjo trgovino je dovolil uvoz mesa v Rusijo do količine 25 milijonov pudov.

— **g Nezaposlenost v Češkoslovaški.** V Češkoslovaški je krog 33.000 brezposelnih ljudi. Od teh odpade na Češko 19.000, na Moravsko 9000 in ostanek na Slovaško.

— **g Uspeh žetve v Ameriki.** Po zadnjem poročilu je bil uspeh žetve v Ameriki sledeč: koruza krog 2.805.000.000 bušlov, ozimina pšenica krog 552.000.000 bušlov, jarina 288.000.000 bušlov, oves 1.265.000.000 bušlov.

— **g Kreditna banka na Ruskem.** V Moskvi so organizirali prvo moskovsko kreditno družbo z nazivom »Kreditbank«, čije namen je podpiranje narodnega gospodarstva in industrije kakor tudi izboljšanje blagostanja njenih članov. V delokrog nove banke spada tudi uvozna in izvozna trgovina v interesu njenih članov in v skladu s Gostorgom. Člani banke so društva domačih obrtnih delavcev in zasebne tvrdke.

BORZA.

— **Zagreb, dne 17. oktobra 1922.** Sklep. Devize: Pešta 242—272, Berlin 214—244, Italija 270 do 274, London 277—282, New York 62.50—63.50, Pariz 4.73—4.78 1/2, Praga 213.50—216.50, Dunaj 8.39—8.89, Curih 11.62 1/2—11.72 1/2. Valute: lire 2.66—2.70, dolar 61.50—62.50.

— **Curih, dne 17. oktobra 1922.** Sklep. Devize: Pešta 0.21 1/2, Berlin 0.18 1/2, Italija 22.85, London 24.06, New York 542, Pariz 40.80, Praga 17.70, Dunaj 0.0072, Bukarešt 8.42, Sofija 3.45, Zagreb 2.35, Varšava 0.05 1/2, Holandsko 211. Valute: n. a. krona 0.0078.

Ljubljanske novice.

— **lj Osebnosti.** Z odlokom ministrstva za poljedelstvo in vode sta bila državna veterinarska nadzornika gg. Hugon Turk in Viktor Zajc pri oddelku za kmetijstvo v Ljubljani pomaknjena v VII. činovni razred državnih uradnikov.

— **lj Junaštvo artiljerijskega častnika.** Poročajo nam: V ponedeljek okoli 7. ure zvečer je šel neki vojak v spremstvu dveh civilistov mimo pošte. Kar ga nekdo potegne iz srede družbe za suknjo in zavpije nad njim: »Zašto ne pozdraviš!« Bil je to neki artiljerijski kapetan II. klase. Vojak stopi mirno predenj in mu odgovori, da ga ni videl. To je bilo pač zelo verjetno, ker je bilo temno in mnogo ljudi. Kapetan pa nemeče se za to opravičbo zavpije na ves glas: »Šuti, marš!« Pri tem prime vojaka brutalno za suknjo, ga zavrti z vso silo in mu da dve brei od zadaj, tako da se je vojak kar opotekel. Potem je kapetan z urnimi koraki odšel. Oba civilista iz vojakovega spremstva in še mnogo drugih ljudi, ki so bili priča barbarskega dogodka, so šli za kapetanom in ga pri kavarni »Zvezda« ustavili. Civilista sta se predstavila in za-

hitevala od kapetana legitimacijo. Kapetan jih je pa nahrulil, češ, da jih to nič ne briga in naj šutijo. Okolu skupine se je nabralo mnogo občinstva in kapetan se je podviral iz neprijetnega položaja. Slišal je klice: »To je kulturni škandal, tako se ne postopa itd.« Vse se je zgrajalo nad tem surovim nastopom na zunaj tako elegantnega častnika. Več gospodov je prevzelo nalogo, da izvedo ime tega junaka in ga nato naznaniško divizijskemu poveljstvu, ki naj ga pouči, kako se mora častnik v civiliziranih krajih obnašati.

Iz Znižane cene v zagrebških javnih lokalih. V Zagrebu so morali gostilničarji in hotelirji znižati cene za 10%. — V Ljubljani se nihče ne zgane.

Iz Slikarske razstave umetniške šole »Prohuda«. V nedeljo, 15. t. m. ob 10. uri se je otvorila razstava umetn. šole »Prohuda«. Otvoritev so posetili med drugimi g. podnamestnik Baltič, g. poverjenik dr. Skaberné, vl. sv. Šubic, ravnatelj Novak in Vogelnik, škofij. kancelar msgr. Dostal in mnogo drugega odlič. občinstva. Razstavo si je v ponedeljek ogledal presvetli g. škof dr. Jeglič in se jako zadovoljno izrazil o razstavi. Nakupil je tudi nekaj slik. Razstava je odprta samo še danes in s. na Tehn. sred. šoli (obrtina šola).

Iz Vrtnarske razstave. Bliža se dan otvoritve vrtnarske razstave v Ljubljani, katera se vrši od 21.—25. t. m. v jahalnici na Bleiweisovi cesti. Dela za to lepo prireditve so v polnem teku. Pridno se dovažajo dekorativne rastline in cvetlice, dela se s polno paro, da bo presenečenje tem večje. Vse, kar nudi pozni jesenski čas, bo tu razstavljeno. Narava se bo tu pokazala še enkrat v polnem cvetu, preden se bo vrgla v naročje mrzli zimi. Razstava bo odprta nepretrgoma od 8.—18. ure, tako da si jo bo lahko vsakdo ogledal. Vstopnina znaša za osebo 5 Din, dijaki in vojakci polovico. Čisti dobiček razstave je namenjen v prid mestnim revežem. Zadnji dan razstave je določen brezplačno šolski mladini, katera poseti razstavo korporativno v

spremlstvu svojega učitelja. Rastline in cvetlice bodo cenj. občinstvu ves čas razstave na razpolago, oddajale se pa bodo šele koncem razstave. Vstopnice sed običajno po vseh ljubljanskih cvetličnih trgovinah.

Iz Mestna aprovizacija oddaja v prodajalni na Poljanski cesti št. 15, dokler traja zaloga, pšenično moko 0 po K 22, pšenično moko za kruho po K 20, pšenično moko za kruh po K 18, sladkor po K 60 in krompir po K 6 za 1 kg. Krompir se od 19. t. m. nadalje oddaja v skladišču na Aleksandrovi cesti ob Narodnem domu.

Iz Prosveta frančišk. župnije ima važno odobrovo sejo danes v sredo 18. t. m. ob 8. zvečer na portu.

Iz Krekova prosveta. Zveza uradnic in trg. nastavljenk še enkrat opozarja na predavanje, ki se vrši danes zvečer ob 7. uri. Predava g. dr. Breskvar.

Iz V mladinskem domu na Kodeljevem predava danes, v sredo zvečer ob 8. zvečer vlč. gosp. katehet Jalen o resnični omiki. Gostje krožka dobrodošli!

Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani nadaljuje z rednimi vajami in sicer bodo do preklica oziroma do nove odredbe deljene vaje. Sopran in alt ima vajo v četrtek 19. t. m., tenor in bas pa v petek 20. t. m.

Iz Orkestralno društvo Glasbene Matice. — Člani orkestralnega društva se opozarjajo, da se sigurno vdeležijo orkestralne vaje, ki se vrši danes v sredo ob 8. uri zvečer v pevski dvorani Glasbene Matice.

Iz Tedenski zdravstveni izkaz (od 8. do 14. oktobra). Novorojencev 15 (8 moških, 7 ženskih), mrtvorojeni 3; število umrlih 18 (10 moških, 8 ženskih), domačinov je 10, tujcev 8; od teh jih je umrlo v zavodih 14. Umrli so: za jetiko 3, vsled možganske kapi 2, vsled srčne hibe 1, za rakom 1. Naznanjeni so bili trije slučajji nalezljivih bolezni in sicer 2 slučajja davice in 1 slučaj trebušnega legarja.

Iz Prefrigana tatila. Dne 16. oktobra popoldne je vstopila v službo pri šivilji Josipini Debera neka Selič Ana iz Trbovelj, ki ji je takoj

drugi dan zjutraj ukradla ročno torbico s 400 K in razna potrdila, potem črno novo svilnato obleko, vredno 5000 K in temnomodro novo obleko, vredno nad 5000 K. Tatila je neznanu kam pobegnila.

Iz Izpred sodišča. Dne 17. t. m. se je zagovarjal pred dež. sodiščem tajnik »Zveze jugoslov. železničarjev« Ant. Komac, ki je poveril znesek 8.580 K, katerega je inkasiral kot naročnino inzeratov za koledar »Zveze«. Komac je bil pooblaščen, da nabira za »Zveze« koledar za leto 1922. inzerate in da inkasira naročnino, za kar mu je bilo obljubljenih 20% provizije. Mož pa s tem ni bil zadovoljen in je samovoljno potvoril naročnino na naročilnih listkih v višje svote, kakor so bile predvidene po tiskarskem proračunu in tako navidezno zvišal naročnino od 32 na 53 tisoč kron. Na ta način si je zvišal tudi provizijo za ca. 4000 K. Zagovarjal se je, da je zato potvarjal naroč. liste, ker je hotel naknadno stranke pripraviti do tega, da bi plačale več, kakor je bilo dogovorjeno in da bi se inseriralo (v koledar!) event. dvakrat. Sodišče mu je prisodilo 2 meseca težke ječe in povrnitev škode »Zvezi jugoslov. železničarjev« v znesku 8.580 K.

Narodno gledališče.

DRAMA.

Sreda, 18. oktobra HLAPCI. Red B. Četrtek, 19. oktobra JACK STRAW. Red C. Petek, 20. oktobra R. U. R. Red A. Sobota, 21. oktobra ROMANTICNE DUŠE. Red E. Nedelja, 22. oktobra. Ob 3. popoldne JACK STRAW. Izven. Nedelja, 22. oktobra. Ob 8. zvečer R. U. R. Izven. Ponedeljek, 23. okt. ROMANTICNE DUŠE. Red D.

OPERA.

Sreda, 18. oktobra. Večer dramatičnih plesov. Pleske Valerija Kratinova, profesorica na Dalerosejevem zavodu v Hellenau. Izven. Četrtek, 19. oktobra LAKME. Red D. Petek, 20. oktobra. — Zaprtlo. Sobota, 21. oktobra TAJNOST. Red C. Nedelja, 22. oktobra PRODANA NEVESTA. Izven. Ponedeljek, 23. oktobra. — Zaprtlo.

Prosveta.

pr Stanko Majcen: Za novi rod. Broš. 14 Din, vez. 17. Din. Trst 1922. Tiskala tiskarna Tiskovnega društva v Kranju. — To najnovejša dramatično de-

lo St. Majcena je izdala in založila Naša založba v Trstu, znak založniške suše pri nas.

pr Prosper Mérimée: Colomba. Poslovenil —8—. Cena 14 Din. Dobiva se pri Novi založbi v Ljubljani. To najslavnejše delo znamenitega francoskega pripovedovalca je dobilo dobrega slovenskega prevajalca in bodo po njem segli vsi, ki v tej leposlovni suši žele beriva, zabavnega, da drži bravca v nepretrgani napetosti, in hkrati klasičnega po obdelavi predmeta. Oblika knjige je lepa.

F. Prešeren. Antologija. Uredio i predgovor napisal dr. Joža Glonar. 1922. Izdaje Narodne knjižnice v Zagrebu. Str. 72. Cena ni označena. Zelo srečna misel, izdati za Hrvate Prešerovo antologijo.

Th. Mainage: Svjedoci katoliške obnove. Avtorizovani prijevod dr. Frana Biničiča s predgovorom dr. Ljuba Marakovića. 1922. Din 10. Knjige katoliškega života. Izdaje dr. Stjepan Markulić. Knjiga četrta. Tisak Narodne prosvjete.

Pavao Butorac: Za napretkom. Šest rasprava o savremenoj uljudbi. Požega, 1922. Tiskara Narodne prosvjetne zadruge z o. z. Naklada pisca. Cena neoznačena. Str. 221.

Vestnik S. K. S. Z.

Odborova seja SKSZ. se vrši danes v sredo, 18. t. m. ob 8. uri zvečer v Jugoslovanski tiskarni. Vse gg. odbornike prosim, da se je gotovo udeležijo. — Predsednik.

Cerkveni vestnik.

c Kongregacija gospodov pri oo. jezuitih ima svoj redni shod danes ob pol 8. uri zvečer v novi kapelici. Dohod iz cerkve sv. Jožefa. Polnoštevilo!

Poizvedovanja.

Izgubila se je usnjata denarnica na potovanje po železnici iz Škofje Loke v Ljubljano z vsoto 800—900 Din in raznimi dokumenti, glasečimi se na Geza Wollner, Čakovce. Najditelj se prosi, da iste odda proti visoki nagradi pri portirju hotela Union v Ljubljani.

PRODAJALKO

slovenskega in nemškega jezika, vešča lepe pisave, katera ima veselje do knjigovodstva, sprejme M. Berdajs, trgov. z mešanim blagom in semeni, Maribor. — Hrano in stanovanje v hiši. 4418

Nagrobne lučice

»ZORA«-SVEČE, ERDAL, ILIRIJA, JADRAN in CIPULIN-CISTILO, SIDOL ter MAST za usnje priporoča OSVALD DOBEIC, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

Posojilnica v Radovljici registr. zadruga z omejenim poroštvom naznanja, da se vrši v sredo, 25. oktobra 1922 ob 15. uri

redni letni občni zbor

za 31. upravno leto 1921 s sledečim dnevnim redom:

1. Potrjenje letnega računa za l. 1921. in sklepanje radi razdelitve čistega dobička
2. Čitanje revizijskega poročila in sklepanje vsled istega.
3. Prememba pravil.
4. Volitev načelnstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

4412 RAVNATELJSTVO.

Kompanjona (družabnika)

s cirka 1.000.000 K kapitala, išče dobro idoča trgovina na zelo prometnem kraju. Dopise je poslati na upravništvo »Slovenca« pod šifro: K. L. F. štev. 1000. 4430

Hlapca h konjem

pridnega, poštenega, treznega takoj sprejme ALOJZIJ ZORMAN, Ljubljana, Stari trg št. 32. 4380

Šestošolec išče INSTRUKCIJE za matematiko, latinščino in grščino. — Ponudbe pod »20 K« na upravo SLOVENCA. 4425

Gospodično sprejme na stanovanje event. tudi na hrano boljša družina. — Naslov v upravi SLOVENCA pod štev. 4431.

Meblovano sobo

z 2 posteljama in posebnim vhom, ODDAM takoj takim osebam, ki plačajo naprej. — Naslov prosim v upravi lista pod štev. 4426. 4426

SEDLAR

išče prazno SOBO tudi v okolici Ljubljane. Naslov pove upravništvo SLOVENCA pod štev. 4432.

POHIŠTVO za spalno in jedilno sobo in kuhinjo, različne omare, proti nizki najemnini, oddam takoj v najem samo solidnim strankam. — Ponudbe pod šifro »TAKOJ« na upravništvo do danes zvečer.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 Din.)

KLEPARJI:

Remšgar & Smerkol, Florijanska ul. 13. Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, kotlarjev in krovec v Ljubljani, Kolodvorska ulica št. 28. Korn T. Poljanska cesta št. 8. KLOBUKE in TELOV. POTREBŠČINE: Kurnovar Ivan, Stari trg št. 10.

KONFEKCIJSKA TRGOVINA: Olup Josip, Pod Trančo.

PARNA PEKARNA: Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradišče št. 5.

PLESKARJI, SOBO- in ČRKOSLIKARJI: Produktivna zadruga, reg. zadr. z o. z., Ljubljana, Gosposka ulica št. 4.

STAVB. in GALANT. KLEPARSTVO: Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

Največja izbira

različnih pletenin, majic, nogavic in rokavic pri tvrdki: A. & E. Skaberné Ljubljana Mestni trg 10

Prodajalko

tudi nemškega jezika veščo, ki ima veselje do knjigovodstva, sprejme tvrdka M. BERDAJS, Maribor. — Hrano in stanovanje v hiši.

400 do 500 kg finega, trčnega

pristnega MEDU

različne vrste, je naprodaj. Na drobno do 5 kg po 100 K, od 5 kg naprej po 90 K. Posodo je prinesiti s seboj. — Čebelar JOSIP MRAK, Vič 21, pri Ljubljani.

Kupim DRVA

bukova, več vagonov, 1 m dolga, brez okrogline in grč, debela in težka polena, zimska sečnja 1921. Pismene ponudbe pod »DRVA« na upravo lista, ustmeno povedo naslov istotam pod štev. 4413.

Lepa kmetija

s 4 gospodarskimi poslopji, obokani svinjaki in kleti, cirka 15 oravov prvovrstnih njiv, travnikov in gozda, vse pri hiši, naprodaj. Cena 1.200.000 K. Vprašanje pod šifro: »Parcelacija 4414« na upravo lista.

Lepo

domače platno

iz lanene preje in mešano z bombaževino za rube in perilo, ima v zalogi tkalnica »KROSNA« na Zrinskega cesti št. 6 v Ljubljani. (Nasproti cerkve sv. Jožefa.) Na zahtevo pošilja vzorce. Najnižje cene!

Pozor! Ne zamudite!

Naznanjam cenj. občinstvu v mestu in na deželi, da radi pomanjkanja prostora oddam v kratkem vse

originalne plošče

(fotografske negative). Stranke, katere so se dale slikati v letih 1908 do 1918 v mojem ateljeju, opozarjam, da vsak posameznik, kdor se tekom 14 dni zgasi v mojem ateljeju, lahko dobi svojo orig. fotogr. ploščo, proti mali odškodnini. Pošiljam tudi po pošti; zadostuje ime in prilike (in leto), na katero je bil naročnik svo-ječasno vknjižen.

Atelier „Viktor“, Ljubljana, Beethovnova ul. št. 6.

DRVA

oddaja vsako množino. — Rezanje drv z motornim obratom. LUDVIK ILERŠIC, na Friskovcu, za prejšnjo belgijsko vojašnico. 4385

Gostilno ali vinotoč

vzamem v najem v Celju ali v Ljubljani. Imam svoj inventar. — Ponudbe na An. zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Sodna ul. 5, pod »Gostilna«. 4424

KUPIM

surove polhove kože

Ponudbe na upravništvo tega lista pod šifro: »KOZE«. 4396

SAMPANJSKE

buteljske steklenice

kupuje v vsaki množini tvrdka FR. KHAM, Ljubljana, nasproti hotelu »UNION«. 4324

Bluze

spodnja krila, predpasniki, stezniki

najceneje pri:

A. Šinkovic nasl. K. Soss Ljubljana, Mestni trg št. 19.

Vinske SODE

iz klanega hrastovega lesa, od 8 do 10 K za liter, pošilja na vagona MILOVAN MILOŠEVAC, Novi Sad.

Hranilnica in posojilnica v Semiču, r. z. z n. z. naznanja žalostno vest, da je njen soustanovitelj in vedni voditelj, gospod

Matija Bartel

šolski ravnatelj v p. posestnik i. t. d.

dne 16. oktobra t. l. nenadoma v Gospodu zaspal.

Bodi mu Bog bogati plačnik.

Semič dne 16. oktobra 1922.

Anton Simonič, načelnik.